

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0424U000162

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 17-06-2024

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гресь Олександра Ігорівна

2. Oleksandra Hres

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 26.00.01

Назва наукової спеціальності: Теорія та історія культури

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 14-06-2024

Спеціальність за освітою: хореографія

Місце роботи здобувача: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26. 807.02

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.49.09

Тема дисертації:

1. Балетна гоголіана в Україні (1940-і – початок 2020-х років)
2. Gogolian Ballet in Ukraine (1940s – early 2020s)

Реферат:

1. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства зі спеціальності 26.00.01 «Теорія та історія культури». – Київський національний університет культури і мистецтв, Міністерство освіти і науки України, Київ, 2024. У дослідженні відтворено цілісну панораму втілення балетних вистав за творами М. Гоголя на українській балетній сцені у 1940-х – на початку 2020-х рр. Введено до наукового обігу термін «балетна гоголіана» – система взаємозв'язків різного рівня між її елементами: балетними виставами, поставленими за літературними творами М. Гоголя, а також балетними складниками, що відіграють драматургічну, а не дивертисментну роль в операх-балетах та операх за гоголівськими творами. Виявлено літературні твори М. Гоголя, що найчастіше піддаються інтерпретуванню в балетному театрі України. Запропоновано періодизацію балетної гоголіани на українській сцені з урахуванням соціокультурних і внутрішньо-мистецьких аспектів: панування хореодраматичних принципів («Бісова ніч» В. Йориша, «Сорочинський ярмарок» В. Гомоляки); симфонізація балетних вистав (опера-балет «Вій» В. Губаренка, «Майська ніч» Є. Станковича); увиразнення постмодерністських естетичних рис («Ніч перед Різдом»

(«Вечори на хуторі біля Диканьки») Є. Станковича; «Вій» О. Родіна, опера-балет «Коли цвіте папороть» Є. Станковича). Ключові слова: балетна гоголіана, український балет, балетний театр, танець, хореографія.

2. Thesis for the candidate degree of Art Studies on the specialty 26.00.01 "Theory and History of Culture". – Kyiv National University of Culture and Arts, Ministry of Education and Science of Ukraine, Kyiv, 2024. The study recreates a holistic panorama of ballet performances based on the works of N. Gogol on the Ukrainian ballet stage from the 1940s and to early 2020s. The term 'Gogolian ballet' is introduced into scientific circulation – a system consisting of interconnections of different levels between its elements – by ballet performances based on the literary works of N. Gogol, as well as ballet components that play a dramatic rather than a divertissement role in operas-ballets and operas based on Gogol's works. It is noted that in the productions of Ukrainian choreographers who from the 1930s and to the 1950s turned to the works of N. Gogol (S. Serhieiev – Bisova nich by V. Yorysh; M. Trehubov – Sorochynskyi yarmarok by V. Homoliak), choreodramatic principles prevailed, which did not contribute to the development of ballet, as the dominance of pantomime over action dance, the burden of ethnographic elements, the underestimation of the conditional nature of dance art, the discrepancy between choreography and symphonic music and other had a negative impact on ballet art. At the same time, ballets based on the works of N. Gogol became a milestone on the way to forming a lexical and compositional model of the Ukrainian national ballet performance, which organically combines the techniques of Ukrainian folk dance and the system of academic choreography. Promising directions for further scientific research into the problem of Gogolian ballet are suggested: lexical and semantic analysis of ballet performances based on the works of N. Gogol in relation to literary sources; comparison of 'Gogol' ballets to the music of Ye. Stankovych; clarification of the peculiarities of interpretations of Gogol's works outside Ukraine, etc. Keywords: Gogolian ballet, Ukrainian ballet, ballet theater, dance, choreography.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Гресь О. І. Літературна спадщина Миколи Гоголя у світовому балетному мистецтві. Культура і мистецтво у сучасному світі. 2016. Вип. 17. С. 147–153.
- Гресь О. І. Балети Є. Станковича за творами М. Гоголя на українській сцені. Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. 2017. Вип. 24. С. 261–265.
- Гресь О. І. Балети за творами М. Гоголя: «Шинель». Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. 2020. № 2. С. 146–150.
- Гресь О., Сорока М. Постмодерністські інтерпретації творів Миколи Гоголя. Танцювальні студії. 2021. Т. 4, № 2. С. 136–143. DOI: <https://doi.org/10.31866/2616-7646.4.2.2021.249291>
- Keba M., Zhuravlova A., Yatsenko O., Lytvynenko V., Hres O., Nebesnyk A. Traditions and Innovations in the Choreographic Art of Ukraine of the XX Century. International Journal of Human Movement and Sports Sciences. 2022. Vol. 10(6), P. 1293–1301. DOI: 10.13189/saj.2022.100620
- Васильченко О. І. Становлення балетної гоголіани. Тенденції розвитку хореографічних дисциплін у вищих мистецьких навчальних закладах : збірник матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., м. Київ, 11–12 квітня 2014 р. Київ : Видавничий центр КНУКіМ, 2014. С. 27–29.
- Васильченко О. І. Твори Миколи Гоголя на балетній сцені як предмет наукового дослідження. Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі : збірник матеріалів II Всеукр.

наук.-практ. конференції, Київ, 19 травня 2014 р. Київ : НАКККіМ, 2014. С. 74–77.

- Васильченко О. І. Балети за творами М. Гоголя в Україні кінця XX – початку XXI століття. Проблеми та перспективи розвитку хореографічного мистецтва : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., Херсон, 2015. С. 44–48.
- Васильченко О. І. Інтерпретації твору М. Гоголя «Шинель» на балетній сцені. Динаміка розвитку вищої хореографічної освіти як складової художньої культури України (до 45-річчя заснування кафедри хореографії Київського національного університету культури і мистецтв) : збірник матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., м. Київ, 17–18 квітня 2015 р. Київ : Видавничий центр КНУКіМ, 2015. С. 114–117.
- Васильченко О. І. Балетна гоголіана в Україні останньої чверті XX століття. Хореографія XXI століття: мистецький та освітній потенціал : збірник матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., м. Київ, 15–16 квітня 2016 р. Київ : Видавничий центр КНУКіМ, 2016. С. 111–114.
- Гресь О. І. Твори М. Гоголя на балетній сцені наприкінці XX – на початку XXI століття в Україні. Взаємодія аматорського та професійного хореографічного мистецтва : збірник матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., Київ, 13 квітня 2019 р. Київ : Видавничий центр КНУКіМ, 2019. С. 75–77.
- Гресь О. І. Танцювальна «гоголіана» початку XXI століття. Хореографічна культура сучасності: глобалізаційні виклики : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 23 квітня 2021 р. Київ : Видавничий центр КНУКіМ, 2021. С. 73–75.
- Гресь О. Літературні твори української тематики середини XIX століття як джерело хореографічних інтерпретацій. Танець і процеси ідентифікації: історія і сучасність : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф, м. Київ, 15–16 квітня 2022 р. Київ : Видавничий центр КНУКіМ, 2022. С. 54–55.
- Гресь О. Українська романтична література та балет. Феномен культурної травми в українському та світовому хореографічному мистецтві : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф, м. Київ, 15–16 квітня 2022 р. Київ : Видавничий центр КНУКіМ, 2022. С. 126–128.
- Гресь О. І. Письменницька спадщина М. Гоголя в українському балетному театрі на рубежі XX – XXI століть. Молодий вчений. 2017. № 10. С. 254–258.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Крипчук Микола Володимирович

2. Mikola Kripchuk

Кваліфікація: к. мист., доцент, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Афоніна Олена Сталівна
2. Olena Afonina

Кваліфікація: д. мист., професор, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214142

Місцезнаходження: вул. Лаврська 9, корп.15, Київ, 01015, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Верховенко Ольга Анатоліївна
2. Olga Verkhovenko

Кваліфікація: к. мист., 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5063-3306

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=n1GxE5UAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Національний університет фізичного виховання і спорту України

Код за ЄДРПОУ: 02928433

Місцезнаходження: вул. Фізкультури, буд. 1, Київ, 03150, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

VIII. **Заключні відомості**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Поплавський Михайло Михайлович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Поплавський Михайло Михайлович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Тимофєєва К.О.

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна